

Vein (a Kryštof)

Vlastními slovy

„I já vám přeji „poplúdnije dobře“. Jak jste mě to oslovil? Bochtoš? To v té vaší místní hatmatilce znamená bohatý člověk, ne? No to je dost přehnané. Nežiju si v kdovíjakém přepychu, ale – Hej, gaspódynij, iž dva góbny! – ale pivo ti objednat můžu, dědo. Já vím, že mi nerozumíš. Ale mám zrovna povídkou a ty máš jistě žízeň. Dejme to dohromady a oba budeme odcházet spokojení. Co ty na to? Vidím, že se zubíš, to je dobře. A pivečko už se nese.

Máte příjemný kraj. Pohostinný. Věřil bys, že jinde musím často svoje zašpičatělé uši schovávat pod hučkou a nechávat si narůst řídké vousy, aby ve mně lidi nezvěřili elfí krev? Co vrtíš hlavou? Nevěříš? A tak, nerozumíš. No, vždyť jsem tě varoval. Tak sed' a pij.

S tou mojí krví je to vůbec celé na levačku. Všechno je obráceně, než by mělo být. Kdyby ten chytrolín, co to zasunul do mojí matky, byl člověk a ona elfka, mohl jsem si žít v pohodlí a zahálce. Mohl jsem být bochtoš, jak bys řekl ty. No, bochtoš, ano. Přestaň kývat, jako bys věděl, o čem je řeč. Víš prd.

Předpokládá to samozřejmě, že by moje hypotetická máma, elfka, byla ve stejném postavení jako moje skutečná máma, lidská žena. A taková elfí šlechtična by si to těžko nechala udělat od člověka. I když i takové případy prý byly. Něco na vás lidech je, taková dobovačná dravost, která ... k sakru. Už v tom zase lítám. Na vás lidech. Ještě že mi nerozumíš, bratříčku.

No zkrátka a dobře, žádné řeči nezmění nic na tom, že moje máma byla urozená žena a můj otec urozený elf. A protože u lidí se urozenost dědí po otci a u elfů je to více méně naopak, tak výsledkem jsem já. Zcela neurozený zmetek. I když u elfů alespoň nejsem bastard, ale právoplatný potomek, když už nic jiného. Zato mám na obou stranách spoustu urozených sourozenců.

Dělal jsem si z toho jako malý dokonce legraci. Víš, co znamená v elfštině „Vein

il Élhred, Hýr te Kháss'áéh Thatah“? To je po tarijsku Vein z Elfburgu, pán na tvrzi Skalka. A překládám ti to jenom proto, že mi nerozumíš a nemůžeš mě udat. Protože říct tohle tarijsky je svévolné přisvojování si titulu, který může udělovat pouze vévoda nebo kníže.

Jenomže když se to řekne elfsky, je to čistá pravda. Z elfského pohledu na věc jsem zdědil modrou krev po své matce. A i když mi lidské zvyklosti nedávají právo na dědictví – konec konců, nejsem ani nejstarší – mám právo nosit alespoň její titul, takže si nic neprávem nepřisvojuju. Vidíš, co dokáže jazyk? Vy, lidé, jeho schopnosti hrozně podceňujete. I v jiných oblastech, mezi námi. No tak, utři si tu slinu z koutku, v téhle souvislosti je to dost nechutné. A tak, ty máš prázdný korbel – Gaspódynij, iž dva... – anebo radši ne. Já už toho dneska vypil moc. Ach tak, vy už je nesete. No nic, tady jsou peníze a přisuňte je tadyhle dědovi, ať to vypije na moje zdraví. Já se jdu nahoru vyspat.

A dědku. Hej! Ne že budeš kdekomu na potkání povídat, co jsem ti tu vyprávěl. Co se zas zubíš? Ach tak. Bochtoš, říkáš! No jo, už jsem klidný. Tak dobrou.“

Života běh

Vein je synem Heleny, manželky tarijského zemana Dimjana, pána na tvrzi Skalka, která leží nad hraniční řekou Mirell. Veinovým otcem je však elf Draih'íl, manžel paní Siéthril, dle lidských titulů hraběnky ze Sivokamu. Takový původ zní jistě dosti impozantně. Bohužel pro Veina, skutečnost je velmi prozaická.

Elfské poselstvo z Dahnájí, které mířilo na daleko významnější dvory, než byla malá tvrť vévody Dimjana, se tehdy na Skalce zastavilo na noc. Veinova budoucí matka Helena byla jen několik měsíců po porodu a, jak Vein rád říká, „měla tehdy takové divoké období“. Výsledkem bylo několik vášnivých chvil s jedním z cizokrajných hostů, přičemž tato nerozvážnost nezůstala bez následků.

Jedině velké lásce svého muže a tomu, že mu krátce předtím dala syna, mohla Helena děkovat za to, že ji zeman nezapudil. Plod její nevěry ale musel z domu. Několik let strávil Vein v podhradí v domku staré chůvy, která vychovávala už jeho otce. Na toto období vzpomíná obzvláště rád. Jak ale rostl, jeho původ začal být nepřehlédnutelný a lidé si o něm začínali šuškat. Proto nakonec Dimjan přikázal

Heleně, aby zjistila, jestli by si malého Veina nemohla k sobě vzít rodina jeho otce. Nikdo v to moc nevěřil, protože Draih'íl se byl za synem podívat za celou dobu pouze dvakrát, ale ukázalo se, že na vině byla spíš jeho úcta k Heleniným mateřským právům, než nezáměr. Teď Draih'íl souhlasil, aby malého Veina přivezli do dahnájského Elfburgu, jak sousední Brechti říkali městu Éłthred.

A tady začíná druhé období Veinova dětství. Na úvod ho čekalo zklamání, protože si ve své dětské hlavičce vybájlil, že když je jeho otec elfský šlechtic, bude si on sám žít jako princ. Původ se však u elfů dědí po matce a navíc v domě paní Siéthrill byla Veinova přítomnost téměř stejně bolestnou připomínkou nevěry jako na Skalce. Proto i tady žil stranou a Siéthrill o něj nepečovala ani zdaleka s takovou láskou jako o vlastní děti. Hlavní pocity, které si Vein z života v Éłthredu odnesl, jsou chlad a cizota. A přitom ho obklopovalo město, které bylo podle všech lidských měřítek zázrakem.

Vzdušnost, veliká okna zachycující každý paprsek slunce, všudypřítomné zahrady a altány, břečťan pnoucí se po stěnách a dokonalý a přitom jednoduchý nábytek, to všechno patřilo ke stylu života v Éłthredu a navzdory občasným pocitům osamělosti se to Veinovi všechno pomalu začalo zářvat pod kůži. Někdy do téhle doby se datují jeho první sáhodlouhé „rozборы“ rozdílů mezi elfy a lidmi, které pronášel ještě přeskakujícím pubertálním hlasem.

V Éłthredu nežily rodiny zdaleka tak semknutě a izolovaně od ostatních, jako bylo zvykem v lidských sídlech. Potomků mají elfové málo a jsou považováni za děti všech. A tak Draih'ílovi přátelé začali z rozmaru učit Veina některé triky a kouzla, která jim sloužila k pobavení a ukrácení dlouhé chvíle. Předpokládali, že jestliže v sobě má Vein trochu elfí krve, musí v sobě mít i trochu magického talentu.

Mýlili se. Vein ho v sobě měl hodně. Nedokázal ho příliš kontrolovat a jeho magické projevy byly spíš spontánní, živelné a nápadité, než že by byl skutečným čarodějem. Ale talent měl. Protože Siéthrill se o něj moc nestarala a jeho otec Draih'íl byl často na cestách, trávil Vein hodně času s dekadentními skupinami elfí mládeže. Ta považovala magii za jednu z forem umění a umění zas za způsob proniknutí k podstatě duše. Provozovat magii jako prostředek k dosažení pozemských cílů nebo dokonce jako zdroj obživy bylo příčinou

největšího opovržení. Ostatně jako cokoliv co zavánělo úsilím nebo námahou.

Dnes sice Vein tvrdí, že právě ti, se kterými tehdy sdílel mladické ideály, jsou se svým odtržením od světa a hmotných starostí nejlepším dokladem úpadku elfího plemene, ale přesto jejich myšlenkami hodně nasákl. Především pokud jde o magii, kterou se snaží nezneužívat.

Léto trávil mladý Vein obvykle na Skalce. Ve slunečné dny bývaly děti většinu času venku a Helena se tak nemusela bát, že by Vein přišel Dimjanovi na oči tak často, aby vzbudil jeho vztek. Vein už měl v té době dva bratry, staršího Vlada a mladšího Nikolu a sestru Veroniku. Tehdy se stala věc, která významně určila další Veinovy osudy.

„Máma měla všechny svoje děti stejně ráda. Když říkám stejně, myslím fakt hodně. Trpěla ale utkvělou představou, že se ke mně ostatní sourozenci budou chovat nepřátelsky. Obzvlášť Vlad, protože byl starší a otec ho tvrdě připravoval na převzetí povinností pána tvrže. Přitom Vlad byl vždycky dobrá duše. Trochu uzavřený, ale moc hodný kluk. To spíš Nikola rád svého bratra popichoval a mně podrážel občas schválně před svým otcem nohy, abych vypadal jako nešika. Jenomže Vlad, aniž by to sám zvlášť chtěl, matce všechny její obavy potvrdil, když mě jednou hodil na zábradlí schodů.“

Mohl jsem si za to sám. Viděl jsem, že bratr je už pěkně našťvaný, ale nemohl jsem se ubránit tomu, abych se smál dalším a dalším Nikolovým vtipům, které pršely na Vladovu hlavu. A tak do nás bratr do obou strčil. Ale zatímco Nikola dopadl na zem vedle hnojiště a hned byl zpátky na nohách a začal se oprašovat, já vletěl hlavou přímo na zábradlí schodů, které vedly na věž.

Nejdřív příběhlo služebnictvo, pak máma. Byl jsem trochu mimo sebe, ale ten její řev se nedal přeslechnout. Nepamatuju si už přesně, co Vladovi řekla, ale byly to strašné věci. Máma uměla se slovy dobře zacházet a když chtěla, aby to bolelo, tak to bolelo.

To léto jsem odjel ze Skalky dřív, protože máma požádala Draih'íla, aby mě raději odvezl. Marně jsem se ji snažil přesvědčit, že to přehání, že Vlad to udělat nechtěl a že úplně stejně strčil i do Nikoly. Jenom se na mě usmála a řekla:

„Veine, ty toho víš moc málo o světě. Žiješ si ve svých vzdušných zámcích, ale život je úplně jiný.“

Tu zimu umřela na něštovice a já tak přestal na Skalku na pár let jezdit. Do doby, než umřel Dimjan. Tehdy jsem už byl ve své velké rodině v Élthredu poslední ptáče, které ještě nevyletlo z hnízda a Siéthrill se na mě začínala dívat trochu skrz prsty. Začal jsem uvažovat, že bych přesídlil do Tarie. Alespoň na čas, než si udělám jasno v tom, kam v životě dál. Tehdy si mě sám od sebe zavolal Vlad.

Vzpomínám, jak jsem vešel do velké síně na tvrzi a viděl ho tam stát. Strašně zmohutněl, co jsme se neviděli. Měl postavu skoro jako jeho otec. Kdyby mě dneska hodil na schody od věže, pomyslel jsem si, tak už bych se taky nemusel zvednout. Vlad byl strašně napjatý a odměřený. Po chvílce mi došlo, že myslí na totéž, co já. Začal jsem o tom sám, mám rád mezi lidmi jasno. Mezi elfy ostatně taky, ale tam je to těžší.

Vysvětlil jsem Vladovi, kterému pošukávalo v koutku oka, že mu nemám za zlé, co se při našem posledním setkání stalo, že máma to přehnala a že to ostatně ani tak nemyslela. Celou dobu mlčel. Byl jako dub. Došlo to dokonce tak daleko, že jsem mu řekl, že mu to odpouštím, pokud to potřebuje slyšet. Nakonec se usmál, vytáhl z truhly měšec grošů a dokonce několik zlatých dukátů a oboje mi podal.

„Pokud by ses dostal s penězi do úzkých, stačí přijet na Skalku a dostaneš další. Kdykoliv zatoužíš nás tu navštívit, budeš vítán,“ ujistil mě.

Nejdřív jsem hrál nechápavého a nechal ho vytahovat kousíčky vzpomínek na to, jak jsem vždycky toužil poznávat svět. Nakonec bouchnul pěstí do stolu a tím ukončil diskuzi. Tohle máš taky po otci, bratříčku.

„Ty se mě chceš zbavit!“ obvinil jsem ho. Smutně se pousmál.

„Dělám jen to, co chtěla máma,“ řekl. A při tom zůstalo.“

Bylo by snad vhodné jen dodat, že Vein se opravdu na Skalku pravidelně vrací. Pohovoří se sestřičkou, se kterou si rozuměl vždycky nejvíc, navštíví oba bratry, pobaví služebnictvo nějakými magickými kousky. Před odjezdem vždycky zajde v Vladem do Dimjanovi komnaty. A nikdy neodjíždí s prázdnou. Kromě pohostinnosti a pravidelného přísunu peněz mu nevlastní bratr navíc poskytl ještě jednu věc – ochránce na cestách. Je ovšem otázkou, zda věčně mrzutý a sarkastický zbrojnoš Kryštof není spíš Vladovou pomstou.

Cizíma očima

Ó Are, Velký lovče, díky. Vyslyšel jsi mě, svého malého věrného služebníka, lapku Bernarda. Já věděl, že tě vydří žaludek a srdce potěší. Byl jsi zřejmě s obětinou spokojen, ačkoliv nebyla řádně připravená, když mi posíláš do cesty takovýhle dáreček.

Elf na koni. Nejspíš bohatý. Oblečený ve sněhobílé haleně, samý korálek, samé prosívání. A jede si docela klidně, jako by byl uprostřed Velkého severního hvozdu. Přitom nejbližší lesní pevnost je pět dnů daleko. Kdepak, chlapečku, tady to není vaše. Tady to všechno patří Bernardovi.

Tak ukaž, copak nám vezeš? Kůň vcelku ujde, postroj a sedlo vypadají dokonce moc hezky. Jsou pošité spoustou nějakých cingrlátek. Nejspíš jenom samé bezcenné elfí tretky, ale třeba nějaké slečince by se to mohlo líbit. Vaky vypadají naditě, nejspíš jídlem. To zas nějakou tu unci přibereš, Bernarde. Zbraně, koukám, nikde žádné. To se mi na vás elfech líbí, ta vaše mírumilovnost. A hele! Co to támhle vyčuhuje zpod houní? Není to truhlička?

Shallay mi odpusť, tak to bude mord. Jestli vezeš zlatáčky nebo cennosti, tak žádné vyjednávání. S tím má starý Bernard moc špatné zkušenosti. Kdepak, nechci zas skončit odhozený koněm z cesty někde v příkopu. Hezky šíp do krku ... nebo kam se trefím ... a pak kydli, kydli tesáčkem přes hubený elfský krček. Shallay jistě ráda na chvíličku přivře oči. Dyt' je to přinejmenším napůl elf, takže sotva z půlky lidská bytost. Měli ho zabít už v kolíbce, chudáčka.

Tak a jdeme na to – počkat! Zastavuje ... ohlíží se ... k d'asu, slyším koně a ... co je to za chlapa?! Nějaký veterán z války s druidy. U pasu se mu houpe meč se zrezivělou hlavicí a zarostlý je třídním strništěm. A ten zamračený kukuč! Tak to je konec. Tenhle rabiját ho oškube a já utřu nos. Tak na tohle se starý Bernard nemusí koukat. Jdu!

Velký lovče, jestli sis chtěl se mnou dneska zašpásovat, tak to sis vybral moc špatný den. Bernard dnes vůbec nemá náladu na žerty. Trmácím se lesem sem a tam, od včerejška jsem neměl nic pořádného v hubě, kromě staré chciplé vydry, která měla maso nechutně nahnílé a její vnitřnosti, ty se už vůbec nedaly žrát, a ... a jejda.

Co na srdci ...

Vein je poloviční elf nejen původem, ale i povahou. Nechybí mu lidská dravost a touha poznávat svět kolem sebe. Dokáže se docela lidsky nadchnout až k jáсотu i rozzuřit tak, že bezuzdně kleje. Na druhou stranu od lidské společnosti, v níž se převážně pohybuje, ho odlišují některé nepřehlédnutelné charakterové znaky typické pro elfskou kulturu.

Především je velmi otevřený a říká obvykle to, co si myslí. Nemá mnoho tajemství a nestydí se za nic, co v životě prožil. Téměř o všem, co kdy v minulosti udělal nebo zamýšlel udělat, je ochoten mluvit i s cizím člověkem, pokud se ho na to bude ptát. S tím souvisí i otevřenost v jiných otázkách – například ve věcech sexu. Veina by asi mnoho lidských mužů označilo za plachého. To je ale způsobeno převážně výchovou v elfské společnosti, kde tím, kdo dává první najevo zájem, je obvykle žena. Vein tak zůstává většinou v pasivní roli, i když racionálně ví, že ve společnosti lidí platí jiná pravidla.

Na druhou stranu mnoho mužů by jistě svůj názor na jeho plachost poopravilo, kdyby se s ním pustili do řeči na téma ženy. Erotika je totiž pro elfy přirozenou a nijak tabuizovanou součástí života. O milování se běžně mluví jak v rodině tak ve společnosti a dát někomu dobrý tip na obohacení erotického života nebo povyprávět provokativní příběh o sobě a některé ze svých dosavadních partnerek je považováno za projev přátelství. Samozřejmě i elfové mají určité hranice dobrého vkusu, leží však dál než ty lidské. Kromě toho muži mají u elfů poněkud jiný přístup k milování a tím i k řečem o něm. To už by ale lépe popsal Vein. Kdepak ho máme? Teď tady byl ... Veine! ...

„Pokud jde o mě, dokážu si představit, že toužím po chlapovi. Chápeš? Prostě si představ chlapa, který neustále přitahuje tvoji pozornost, který je tajemný a osobitý a úplně cítíš, čím dokázal spoustě ženských učarovat. Je lepší než ty, silnější než ty, je dokonalý. Obdivuješ ho. Co kdyby se tě zmocnil? Vzal si tě, ovládnul tě, byl nesmlouvavý, ale i něžný?

Při bozích, neříkám, že bych chtěl, aby do mě opravdu vniknul. Tyhle záležitosti přenechávám dekadentním šlechticům a mnichům. Mně jde o ten pocit. Chápeš už, co musí zažít ženská, která tě miluje, když do ní vstupuješ? Ne? Ty ani nechápeš, proč bys to měl chápat, co? To jste vy, lidi. Chlap má být

chlapem a ženská ženskou a nikdy jinak. U elfů, rozumíš, se oba principy mísí. Snaží se navzájem pochopit a přebrat z toho druhého co nejvíc.

Ale co tady na tebe řvu? Proto to jde taky s elfama tak do kytek. Zapomeň na to, kamaráde. Dáme ještě jedno pivisko? No to bych řekl, že ho snesem. Dyť jsme chlapi, ne?“

Vlastnostmi, které Veina přibližují elfům, jsou i citový vztah k přírodě a způsob myšlení, který on sám nazývá „dlouhodobým.“ Znamená to, že se snaží dohlédnout na konec věcí – až za poslední důsledek toho, co se má stát. Obvykle váží všechny své činy i činy druhých ne z hlediska okamžitého prospěchu, ale především jako vržené kamínky, které mohou při svém pádu spustit lavinu.

Neplatí to tak úplně pro magii. Tu považuje Vein za umění a umění, podle něj, nemá žádné hranice, je mimo dobro i zlo a mimo tento svět. Platí taky, že pokud Vein instinktivně cítí, že něco je správné udělat, prostě zavře oči a skočí do toho po hlavě. To už se ale vracíme obloukem k vzájemnému mísení mužského a ženského principu, pro elfy tak charakteristickému.

Jiným Veinovým výrazným rysem je to, že až dosud žil celkem v přepychu a idyle, alespoň ve srovnání se středověkým průměrem. To mu dalo prostor k tomu, aby byl přemýšlivý, tvořivý a dokázal si vychutnat i ty nejjemnější odstíny života. Jakmile je ale život odhalen až na samotnou dřev, jakmile se objeví bolest, bída a boj o přežití, Vein bude zaražený a nerozhodný.

Jeho dětství ho naučilo přizpůsobivosti a dá se očekávat, že na strasti si časem zvykne. Ale nikdy se ve schopnosti proplétat se bahnem života nevyrovná těm, kteří v tom mají letité zkušenosti. Vždycky už se mu rozklepou kolena, když se v něčí ruce objeví obnažená zbraň. Nikdy se nezbaví nutkání zvracet, když se na něj nalepí špinavá bezzubá štětka v přístavní krčmě a dýchne mu do tváře svou prosbu o několik měďáků. Bude hluboce otřesen mrtvolou kohokoliv, dokonce i člověka, kterého neznal.

S jeho dosavadním šťastným životem, kdy dokonce i oba podvedení manželé jeho rodičů se k němu chovali vcelku hezky a laskavě, se pojí i důvěřivost, s jakou Vein přistupuje k cizím lidem. Každý je pro něj dobrý, dokud se neprokáže opak. Není vyloučeno, že s takovým přístupem brzy narazí, a tvrdě. Ale zatím se to nestalo. A co nám k tomu řekne Vein?

„Kurrrva! Nechte mě být. Já už jsem vám všechno řekl! Hik!“

Nebudeme si zastírat, že Vein, jako ostatně většina umělců, má tak trochu problémy s alkoholem. Docela maličké problémy. Myslím tím objektivně maličké. Ne takové ty maličké problémy, které má každý alkoholik, když si myslí, že přece o nic nejde a že to má pod kontrolou a může kdykoliv přestat. Veina prostě jenom občas přemůže jeho rozpolcenost, když se v té lidsko-elfské směsici uvnitř nemůže vyznat. Tu a tam ho taky dožene jeho dětství, kdy nejdřív vyrůstal bez otce a později zase bez matky. A někdy prostě jen potřebuje doplnit vyčerpanou představivost pro své magické exhibice. Konec konců co je vám po tom, kolik toho vypije? Však pije za svoje, ne? Kurrrrrva!

... to na jazyku

Vein se vyjadřuje vzletně, je často zasněný a má někdy až příliš romantický pohled na věci. Jeho protiváhou je realistický a mrzoutský zbrojnoš Kryštof, který ho má na cestách chránit. Což je vzhledem k Veinově lehkomyšlnosti nelehký úděl, proto si ostatně Kryštof často stěžuje a nebojí se svého pána tu a tam bez jakékoliv pokory pěkně usadit. Hrát tyto dvě postavy dohromady je zábavné, protože člověk občas skončí u toho, že se hádá sám se sebou nebo na svůj účet navzájem vtipkuje.

Elfská magie

V mých představách se elfové při sprádání čar a kouzel nikdy neomezovali na pevně dané formulky a předem připravená kouzla. Jejich magické umění by mělo být uměním improvizace, schopností zachytit magické kouzlo okamžiku, uplatnění okamžitých nápadů, mělo by být hrou a radostí. Tomu neodpovídá ani systém, který nabízelo Dračí doupe, ale ani moje oblíbené GURPS (přesněji řečeno ty to umožňují v setu Magic, který ale Nanuk na vojně nestihl přeložit).

Navíc se mi vždycky líbila představa, že magické schopnosti určité postavy zůstávají něčím tajemným a překvapivým i pro ostatní hráče. Proto se přímo nabízela možnost udělat Veinovi vlastní systém magie. Stejný postup jsem použil u Johana, ale Vein by na rozdíl od něj měl čarovat celkem často. Proto jsem raději vyšel z existujícího a fungujícího systému hry

Ars Magica, zjednodušil ho na nejvyšší možnou míru a předělal pro GURPS. Jeho konkrétní podoba není podstatná. Prozradím pouze tolik, že umožňuje improvizovaná kouzla vymyšlená na místě, že však jde o kouzla velmi slabá, jejichž síla je pouze v překvapivosti nebo v chytrosti jejich použití. I tak zůstává Vein spíše pouťovým kouzelníkem a jeho souputníci se často nechávají slyšet, že platnějším členem družiny je jeho zbrojnoš Kryštof.